

Metabolisk syndrom

Det metaboliske syndrom øger muligvis risikoen for vaskulær demens, men ikke for Alzheimers sygdom eller demens generelt.

Det metaboliske syndrom, også kaldet insulinresistens-syndrom, er en forholdsvis hyppigt forekommende kombination af symptomer, der især påvirker kroppens stofskifte og øger risikoen for hjertekarsygdom. Symptomerne i det metaboliske syndrom er:

- nedsat insulinfølsomhed
- for højt blodtryk (hypertension)
- for højt kolesterol (hyperkolesterolæmi) / dyslipidæmi
- nedsat glukosetolerance eller diabetes
- abdominal fedme ('æbleform') og/eller øget *body mass index* (BMI)

Som det fremgår af ovenstående, er flere af symptomerne i det metaboliske syndrom – for højt blodtryk, diabetes og muligvis også hyperkolesterolæmi og fedme – hver for sig associeret med øget risiko for udvikling af demens senere i livet. Men befolkningsundersøgelser vedrørende sammenhængen mellem det metaboliske syndrom og risikoen for udvikling af demens har givet delvis modstridende resultater.

Blandede resultater

To ud af tre foreliggende befolkningsundersøgelser finder en signifikant sammenhæng mellem det metaboliske syndrom og risikoen for vaskulær demens, mens det tredje studie finder en ikke-signifikant tendens i samme retning. Derimod ses ingen sammenhæng mellem det metaboliske syndrom og risiko for hverken Alzheimers sygdom eller demens generelt (*all-cause dementia*).

Nogle studier finder en specifik sammenhæng mellem diabetes-komponenten i det metaboliske syndrom og risikoen for demens. Nedsat insulinfølsomhed, der er et forvarsel om diabetes, menes at udgøre en central mekanisme i det metaboliske syndrom, men en eventuel sammenhæng med risiko for demens er ikke entydig.

Vaskulær demens

Geografisk område	Antal deltagere	Alder	Risikoestimat	95 % konfidensinterval	Reference
Oahu, Hawai	3.555	45-68 år (v baseline)	Relativ risiko 1,11	1,04-1,18	Kalmijn, 2000
New York City, USA	2.476	≥65 år	Hazard ratio 1,8	0,8-4,1	Muller, 2007
Frankrig	7.077	≥65 år	Hazard ratio 2,42	1,24-4,73	Raffaitin, 2009

Alzheimers sygdom

Geografisk område	Antal deltagere	Alder	Risikoestimat	95 % konfidensinterval	Reference
-------------------	-----------------	-------	---------------	------------------------	-----------

Geografisk område	Antal deltagere	Alder	Risikoestimat	95 % konfidensinterval	Reference
Oahu, Hawai	3.555	45-68 år (v baseline)	Relativ risiko 1,00	0,94-1,05	Kalmijn, 2000
New York City, USA	2.476	≥65 år	Hazard ratio 1,2	0,6-2,5	Muller, 2007
Frankrig	7.077	≥65 år	Hazard ratio 0,81	0,50-1,31	Raffaitin, 2009

Demens generelt

Geografisk område	Antal deltagere	Alder	Risikoestimat	95 % konfidensinterval	Reference
Oahu, Hawai	3.555	45-68 år (v baseline)	Relativ risiko 1,06	1,02-1,10	Kalmijn, 2000
New York City, USA	2.476	≥65 år	Hazard ratio 1,4	0,8-2,3	Muller, 2007
Frankrig	7.077	≥65 år	Hazard ratio 1,28	0,92-1,80	Raffaitin, 2009

Kalmijn S, Foley D, White L, Burchfiel CM, Curb JD, Petrovitch H, et al. Metabolic cardiovascular syndrome and risk of dementia in Japanese-American elderly men. The Honolulu-Asia aging study. *Arterioscler Thromb Vasc Biol.* 2000;20(10):2255-60.

[PubMed](#)

Muller M, Tang MX, Schupf N, Manly JJ, Mayeux R, Luchsinger JA. Metabolic syndrome and dementia risk in a multiethnic elderly cohort. *Dementia and geriatric cognitive disorders.* 2007;24(3):185-92.

[PubMed](#)

Raffaitin C, Gin H, Empana JP, Helmer C, Berr C, Tzourio C, et al. Metabolic syndrome and risk for incident Alzheimer's disease or vascular dementia: the Three-City Study. *Diabetes Care.* 2009;32(1):169-74.

[PubMed](#)

Raffaitin C, Feart C, Le Goff M, Amieva H, Helmer C, Akbaraly TN, et al. Metabolic syndrome and cognitive decline in French elders: the Three-City Study. *Neurology.* 2011;76(6):518-25.

[PubMed](#)

Senest opdateret: 13. august 2020